

Münchenin koodeksin näköispainos

Der Münchener Kodex. Ein ungarisches Sprachdenkmal aus dem Jahre 1466. Mit Unterstützung der Akademie der Wissenschaften zu Göttingen unter Mitwirkung von GYULA DÉCSY herausgegeben von JULIUS VON FARKAS. Ural-Altäische Bibliothek (Fortsetzung der »Ungarischen Bibliothek«), herausgegeben von Julius von Farkas und Omeljan Pritsak. Wiesbaden 1958, Otto Harrassowitz. 38 s. selityksiä + 215 s. faksimiletekstiä + 7 s. valokuva-jäljennöksiä koodeksin muusta ulkoasusta.

Göttingenissä 12. 7. 1958 kuollut fennougristi ja toimelias tieteensä organisaattori professori Julius v. Farkas ehti juuri viimeisinä elinpäivinä nähdä valmiina yllä mainitun aikaansaannoksensa. Kysymyksessä

on yksi vanhimman unkarinkielisen osittaisen raamatunkäännöksen, ns. hussilaisraamatun, kolmesta jäljennöskatkelmasta. Käsikirjoitus, joka on peräisin v:lta 1466 mutta jonka teksti on ollut valmiiksi käännettynä

jo 1441, sisältää 14-sivuisen kalenteriosan sekä 94 sivua neljän evankeliumin tekstiä. Tämä koodeksi, jota säilytetään Baijerin valtionkirjastossa Münchenissä, on kyllä ennenkin julkaistu, jopa kahdesti (vv. 1842 ja 1874 Budapestissa), mutta nykyajan tarkuusvaatimuksia vastaamattomassa asussa. Nyt ilmestynyt kolmas painos sisältää käsikirjoituksen jokaisesta sivusta erittäin selvän ja hyvälle paperille painetun valomekaanisen jäljennöksen, kalenteriosaltaan kaksivärisen. Johdannossa, josta kumpikin julkaisija on kirjoittanut osansa, tehdään selkoa käsikirjoituksen synnystä ja vaiheista, annetaan yksityiskohtainen kirjasto-opillinen kuvaus sen ulkoasusta ja käännöksen ortografiasta, tehdään selkoa sen kahdesta aikaisemmasta julkaisusta arvioiden niiden ansioita ja puutteita sekä luetellaan

käsikirjoituksen tähänastisen tutkimuksen bibliografiaa. Myöhemmin ilmestyvässä toisessa niteessä on tar koitus suorittaa Münchenin käsikirjoituksen kielitieteellinen ja tyylillinen analyysi, osoittaa tekstin lukutapa sekä julkaista se Vulgata-teksti, josta käännös on tehty.

Münchenin koodeksin puheenaolevan 3. painoksen ilmestyttyä ovat nyt kaikki kolme vanhinta unkarilaisen hussilaisraamatun katkelmaa tutkijain helposti käytettävissä riittävän luotettavassa asussa. Unkarin tiedeakatemia on nimittäin painattanut ns. Wienin koodeksin (1400-luvun keskivaiheilta, Vanhan Testamentin kirjoja) kirjaintarkasti ladottuna kopia v. 1916 ja ns. Aporin koodeksin (1500-luvun alusta, käsittää Psaltrarin) faksimilejäljennöksenä v. 1942.

L. H.